

Kaminski arr. Schwarz-Schilling

Werk für Streichorchester i fiss-moll
Deutsche Kammerakademie Neuss,
dir. Lavard Skou-Larsen
CPO 777 578-2 (53 minutter)
1 2 3 4 5 **6**

Musikken til Heinrich Kaminski (1886–1946) er selve beviset på at han tok sin kunstnerplikt meget alvorlig, selv før nazistene kastet sin uhyggelige skygge over ham. De antok at han hadde jødisk bakgrunn, og han ble katalogisert som kvartjøde. (Faren var katolsk prest, men hadde jødisk familie). Kaminskis musikk ble forbudt i 1930-årene, og skjønt han overlevde krigen (i motsetning til flere av sine barn), døde han kort tid etter, og dermed svant verkene hans inn i stillheten. Det så prosaisk titulerte Verk for strykeorkester er faktisk et arrangement av strykekvintetten hans fra 1915, utført av hans student Reinhard Schwarz-Schilling. Det er svært vakker musikk, glødende lyrisk, ofte gripende; Kaminski var åpenbart en førsteklasses kontrapunktiker, men en som ikke slo om seg med sine kunnskaper, og det er den uvanlige blandingen av melodi og alvor som treffer øret direkte, omtrent som Reger uten kromatikken. Deutsche Kammerakademie Neuss kunne spilt noe mer lidenskapelig, men musikken er så god at jeg ikke kan klage. Eckhardt van den Hoogens artikkel i albumheftet er like deler informativ og spennende. Skulle du ønske deg en tilsvarende norsk komponist er kanskje Irgens-Jensen den nærmeste: Begge skrev musikk som i hovedsak er dypt alvorlig og opplyses innenfra av en dyp humanisme.

Nielsen

Symfoni nr. 3, op. 27, Sinfonia expansiva;
Symfoni nr. 2, op. 16, *De fire temperament*
New York Philharmonic Orchestra,
dir. Alan Gilbert
Dacapo 6.220623 (72 minutter)
1 2 3 **4** 5 6

Kunngjøringen om en Nielsen-syklus fra New York Philharmonic skapte stor

Hvoslef Klavertrio;
Valen Klavertrio, op. 5;
Egge Klavertrio, op. 14
Valen Trio
Lawo LWC 1037 (68 minutter)
1 2 3 4 5 **6**

En glitrende CD, med noe av den fineste kammermusikken fra norske komponister, i førsteklasses fremførelser (av fiolinisten Ricardo Odriozola, cellisten John Ehde og pianisten Einar Røttingen) og i innspillingslyd fra øverste hylle. Ketil Hvoslefs Trio fra 2010, nær 22 minutter lang, er nærmest et symfonisk dikt for fiolin, cello og klaver, og viser frem hans

Mahler

Symfoni nr. 6 a-moll
Wiener Symphoniker, dir. Fabio Luisi
Wiener Symphoniker WS 003 (2 CDer:
40 og 44 minutter) 1 2 **3** 4 5 6

opsikt fordi den representerte internasjonaliseringen av Niensens musikk i en grad den til da aldri hadde oppnådd. Tidligere sykluser hadde bare nådd så langt sør og vest som til London, hvor Nielsen har vært anerkjent i mer enn et halvt århundre. Følgelig skulle jeg ønske jeg kunne vært mer begeistret for denne første innspillingen i NYPO-serien, men skjønt den har noen ekstremt spennende øyeblikk, er det mange feilkalkuleringer i Gilberts tolkning, og Dacapo-ingeniørene burde brukt mer til på å fjerne diverse støy fra podieområdet (dette er live-innspillinger) før de godkjente master-tapen. En tapt mulighet.

varemerke-alternering mellom lang, uttrukket intensitet og eksplosjoner av stort sett vennlig energi i hans «symfonisk minimalisme»-stil som trekker hele avsnitt ut av små motiver. Fartein Valen anses av og til som en norsk Schönberg, men det lyriske, senromantiske ekkoet i denne trioen, skapt i løpet av flere år på hver side av 1920-tallet, plasserer ham nærmere Berg; de klare teksturene her lar deg også bade i den fremragende kvaliteten i hans kontrapunkt. Og Klaus Egges Klavertrio fra 1940 er et av de beste verkene jeg har hørt fra hans penn: den har den slags rytmiske ild og spradende holdning du venter deg fra de beste spanske komponistene – den er åpenbart en av de beste klavertrioene fra det 20. århundre og kan være et mesterverk (jeg må lytte til den oftere for å bli sikker). En helt og holdent fremragende CD, en av de beste i sitt slag jeg har hørt på svært lenge.

Sjette og Niende symfoni er de to verkene hvor den ellers sentimentale Mahler bestemte seg til å gripe skjebnen i hornene og ta opp kampen. Derfor må enhver fremførelse av disse overbevise deg om at det utspiller seg en kamp på liv og død: rytmene må være skarpe som knust glass og drive kompromissløst fremover. Denne live-innspillingen er altfor avslappet: den er vakkert spilt og innspilt, men det teller ikke når tolkningen er så matt.